

David Gribble: Mire való az iskola? – részlet a szerző Worlds Apart c. könyvéből

április 4, 2014

Mit tanulhatsz meg egy hagyományos iskolában, és mit egy demokratikus iskolában? Mire készít fel a hagyományos iskola, és mire a demokratikus? Íme itt a válasz tömören:

HAGYOMÁNYOS

ISKOLA

SANDS SCHOOL

Íme néhány hasznos dolog, ami nincs benne a nemzeti tantervben, de itt meg lehet tanulni:

- hogyan viselkedjünk udvariasan az idősebbekkel
 - szófogadás
 - kifogások gyártása
- hogyan nézzünk ki rendesnek, és hatékonyak
 - hogyan mondjuk azt, amit a hatalmi pozícióban levő hallani akar
- hogyan csináljuk azt, amit mi akarunk, anélkül, hogy rajtakapnának
 - a jó imázs fenntartása
- hogyan fogjunk hozzá a komoly munkához
- hogyan vigyázzunk magunkra, és másokra
- hogyan ne lógjunk ki a sorból
- hogyan kezeljük az érzéseinket

Íme néhány hasznos dolog, ami nincs benne a nemzeti tantervben, de itt meg lehet tanulni:

- hogyan érezzük jól magunkat az idősebbek társaságában
 - együttműködés
- hogyan ne keressünk kifogásokat
- hogyan legyél önmagad, és hogyan érezd magad jól a bőrödben
- hogyan oszd meg a véleményedet
- hogyan tedd, amit szeretnél, jó lelkiismerettel
- mennyire nem számít, ha kiderül, hogy tévedtél
- mikor kell komoly munkába fogni
- hogyan vigyázzunk másokra, és magunkra
- egyedinek, különlegesnek lenni
- kimutatni az érzéseidet

<p>Mindenkinek joga van a saját véleményéhez, de az iskolában rendkívül korlátozott mértékben fejezheted ezt ki. Vannak dolgok, amiket nem szeretek az iskolában, de semmit sem tehetek ez ügyben, így csak elfogadom, és a megpróbállok a lehető legjobban boldogulni.</p>	<p>Valaha egy csomó dologgal szemben fásult voltam, de azt hiszem, a felelősségtudat a szabadsággal együtt jár, és most arra jöttem rá, olyan valaki vagyok, aki törődik a dolgokkal, és meg akarja azokat változtatni.</p>
<p>Az iskolában keményen kell dolgoznod, ha elfogadható állást akarsz kapni, mert a vizsgaeredményeid mindent meghatároznak. Az iskolába járással az a célunk, hogy képesítést szerezzünk. A magánéletednek ehhez semmi köze.</p>	<p>A legtöbb elfogadható álláshoz meg kell szerezni a megfelelő képesítéseket, de nem kell folyamatosan kitűnőnek lenni, sőt vannak állások, amikhez semmilyen vizsgán nem kell átmenned. Az iskola célja nem az, hogy állást szerezz, hanem, hogy megtaláld ki is vagy valójában.</p>
<p>Az iskolában nem lehet lazítani. Van valami lappangó erő a légkörben, mintha mindig valami láthatatlan hatalom nehezülne a válladra, amitől az egész ott töltött idő alatt úgy érzed, hogy azért vagy ott, hogy fizikailag csinálj valamit – szóval, hogy gyerünk, fogj hozzá, és így tovább. Nem azért, mert érdekel, hanem csak, mert muszáj.</p>	<p>A Sands-ben könnyű lazítani, és feloldódni a légkörben, és aztán már nem egyszerű fegyelmezni magadat, és dolgozni, hogy fejleszd a képességeidet, meg minden. De most már tudom, hogy jó vagyok angolból, és a művészeti tárgyakból, és szeretném, ha jobban ki tudnám használni a képességeimet.</p>

Az iskola nem lehet demokratikus. Képtelenség ugyanolyan szavazati jogot adni a hatodik osztályosoknak (10-11 éveseknek), és a felsősöknek (16-18 éveseknek), pláne nem a személyzetnek. A személyzet feladata megszervezni az iskola életét, és tanítani, a mi feladatunk a tanulás.

A Sands egy demokrácia. Az iskolát ideális esetben mindenki, akinek része van benne, együtt irányítja. Sajnos, azt hiszem ez azért bonyolultabb ennél, például nem mindig a legeggyüttműködőbbek, vagy a dolgokat leginkább átgondolók a lehangosabbak. Egy magabiztos személynek valószínűleg mindig nagyobb befolyása lesz, mint annak, aki csendesebb, de esetleg jobban törődik a dolgokkal.

Az iskolában fontos a hierarchia, és az, hogy a személyzet hogyan osztja ki a jutalmakat és a büntetéseket. Valamilyen külső ösztönzés nélkül a legtöbben csak ülnének a babérjaikon, és nem csinálnának semmit.

Az a fontos a Sands-ben, hogy egy a diákokkal – egy szinten van velük. Nem valami édességért, vagy jutalomért végzed el a feladataidat, – magadért teszed, és nem azért mert valami magasabb hatalom utasított rá. Ez a hely arról szól, hogy magadért tégy dolgokat. *Ezt most magamért írom.*

Annyi mindent szeretnék elmondani arról, mennyire mű az iskola, és a valóság az, hogy az embereket arra tanítja, hogy ne higgyenek, és rombolják le az egyéniséget, és terjesszék a mindenkit-egy-kaptafára hozzáállást az élethez, és az alkotáshoz.

A Sands szinte teljes szabadságot ad abban, hogyan használd az iskolát. Sajnos sok diák nem használja ki az iskola lehetőségeit, főleg azok nem, akik később jöttek, valamilyen szigorú, keményen fegyelmezett állami iskolából. Ők gyakran csak megkönnyebbülnek, és azt keresik, hogyan tudnák a szabadságukat kihasználni a Sands-ben, felelőtlenül más lébecolók hatása alá kerülve.

Azok, akik az állami iskolákból jönnek, elfogadják, hogy az egyén nem fontos, nincs hatalma, és kevés esélye van arra, hogy bármilyen valódi változást hozzon a nagy képbe. Valószínűleg elfogadják, amit az élet hozzájuk vág, legyen az jó, vagy rossz, anélkül, hogy arra gondolnának, meg is változtathatnák a dolgokat.

A Sands nem készített fel az egyetem kemény világára. Nagy ugrás volt, és folyamatosan adom le az óráimat, mert a Sands hagyta, hogy a magam módján tanuljak, és nekem a minőség volt a fontos, nem a mennyiség. Azonban a Sands rengeteg dologra felkészített: személyes kapcsolatokra, szociális és filozofikus tapasztalatokra.

Iskolába járni, olyan, mint bevásárolni. Ott ez a rengeteg tanítás, a laboratóriumok, a sportlétesítmények, a műhelyek, a könyvtár, és a zene, és bár a törvény előírja, hogy oda kell járnod, annyit teszel, hogy felveszed, amit akarsz, vagy amit tudsz, és a lehető legtöbb jegyekkel hagyod el. Olyan mintha egy bevásárló kocsit tolnál a boltban, – nem próbálsz megváltoztatni az üzletpolitikájukat, csak használod a boltot.

Mivel a Sands valójában mindenki hatásának, az iskolai viselkedésük és etikájuk eredménye, ügyelnünk kell arra, hogy az újonnan érkezők értékrendje összeegyeztethető legyen az iskolát alapító elvekkel. A közösen gyakorolt hatalom a személyzet kiválasztására vagy elbocsátására nézve, a fontos szabályok megváltoztatására, sőt, még annak eldöntésére nézve is, hogy mikor legyen az iskola nyitva, azt is jelenti, hogy több vagy, mint egy diák: része, keze, gondolata vagy az iskola iránti szeretetnek. Amíg ez így marad, a Sands csak keveset tud veszíteni a varázsából.

Fordította: Vég Anett

Kapcsolódó oldalak:

- [David Gribble egyéb cikkei](#)
- [A Sands School-ról](#)
- [Pintér András: Látogatás a Sands School-ban](#)